

What worked in Hungary, can it work in Türkiye?

Hungary's opposition breakthrough shows how entrenched systems can be challenged through credibility, narrative control and voter reassurance. But Türkiye's deeper polarization, legal pressures and institutional asymmetries require a more complex, locally grounded strategy

By Yusuf Kanlı

Hungary's April 12 election has triggered an inevitable question in Türkiye: Can a system that has reshaped institutions, media and political language over years be reversed at the ballot box? The Hungarian case suggests that it can, but only under specific conditions that go beyond simple opposition unity or ideological confrontation. Péter Magyar's rise and the decisive defeat of Viktor Orbán did not come from a conventional coalition model. It emerged from a recalibration of political language, leadership style and voter psychology.

At first glance, parallels exist. In Türkiye's March 2024 local elections, the Republican People's Party (CHP) emerged as the first party nationwide for the first time in decades, capturing major metropolitan municipalities and consolidating urban political ground. Yet this electoral shift has unfolded alongside a dramatically tightening political environment. Nearly three dozen opposition mayors are currently in prison, including the mayor of Istanbul, a metropolis whose scale rivals that of many European countries. Scores of municipalities are now administered by trustees or acting mayors, raising fundamental questions about the durability of electoral gains under legal and administrative pressure.

The Hungarian example therefore offers both inspiration and caution.

Reclaiming the narrative without alienating the base

What worked in Hungary was not simply opposition unity but narrative disruption. Magyar did not confront Orbán from the ideological margins. He entered the political field from within its cultural and ideological boundaries. Conservative in tone, nationally rooted yet reformist in message, he prevented Orbán from monopolizing patriotism and identity.

This is a critical lesson for Türkiye. Opposition success requires more than criticism of authoritarian tendencies. It requires a language that reassures rather than alienates. Hungarian voters were not asked to abandon their national identity. They were asked whether that identity had been exploited by a system increasingly associated with corruption and stagnation.

Türkiye's opposition still struggles with this balance. It often oscillates between technocratic critique and moral indignation, neither of which fully penetrates conservative voter bases. Hungary demonstrates that change becomes possible when voters feel they are not betraying themselves by supporting it.

From institutional critique to everyday experience

Another decisive factor in Hungary was the translation of abstract governance failures into daily life realities. Issues such as rule of law or media freedom, while important, rarely mobilize voters on their own. They become politically potent when linked to economic hardship, inequality and declining public services.

Hungary's opposition succeeded in connecting corruption to tangible consequences such as blocked EU funds, weakened economic performance and declining living standards. The message was simple: Governance failure has a price, and society is paying it.

In Türkiye, a similar opportunity exists. Inflation, housing affordability, youth unemployment and perceived erosion of meritocracy have created a widespread sense of economic strain. However, the opposition has not always succeeded in framing these issues as systemic outcomes rather than isolated policy failures. Hungary shows that when governance critique becomes a story about everyday life, it gains political traction.

Leadership, momentum and the limits of coalition arithmetic

Magyar's success also underscores the importance of leadership as a unifying force. He did not represent a fragmented opposition front but a political moment embodied in a single, dynamic figure. This contrasts sharply with Türkiye's experience in the 2023 presidential election, where broad alliances failed to generate sufficient emotional momentum.

However, Türkiye's context imposes clear limits on direct comparison. Unlike Hungary, Türkiye's political landscape is shaped by multiple intersecting cleavages including ethnic identity, secular-conservative divides, migration pressures and regional disparities. A single figure model carries both potential and risk.

The 2024 local elections offered a partial counterexample. In cities like İstanbul and Ankara, credible candidates with strong local governance records were able to transcend traditional divides. This suggests that leadership matters, but it must be anchored in performance and institutional trust rather than personal charisma alone.

Fear, trust and the possibility of political exit

A less visible but equally critical factor in Hungary was the reduction of fear. Long-term incumbency often relies on constructing a narrative of risk around change. Orbán's system emphasized threats ranging from external actors to internal instability.

Magyar's strategy did not dismiss these fears outright. Instead, it repositioned them. He argued that the greater risk lay in continued stagnation and institutional decay. This reframing allowed voters to consider change without feeling exposed.

In Türkiye, this dynamic is even more pronounced. Security concerns, regional instability and historical experiences shape voter behavior deeply. For many citizens, political choice is not only about preference but about perceived risk.

An effective opposition strategy must therefore create a “safe exit” pathway for government supporters. It must signal continuity in stability while offering change in governance. Without this reassurance, dissatisfaction alone is unlikely to translate into electoral turnover.

Institutional pressure and the limits of electoral victory

Perhaps the most significant difference between Hungary and Türkiye lies in the post-election environment. Hungary’s opposition victory translated directly into parliamentary control. In Türkiye, electoral success at the local level has not necessarily ensured governance continuity.

The detention of elected mayors, the appointment of trustees and the legal pressures on opposition figures indicate a structural constraint that goes beyond voter behavior. This creates a paradox. Even when the opposition wins, it must still defend its victories institutionally.

This reality complicates any straightforward application of the Hungarian model. Electoral momentum alone may not be sufficient. It must be accompanied by legal preparedness, institutional resilience and sustained public legitimacy.

Can the Hungarian model be adapted?

The Hungarian experience does not offer a template but a framework. Its core elements include narrative control, leadership credibility, voter reassurance, economic framing and organizational discipline. These elements are transferable in principle but require significant adaptation.

Türkiye’s opposition already holds an important advantage: Demonstrated governance capacity in major municipalities. If leveraged effectively, this can serve as a proof-of-concept for national leadership. However, this advantage remains vulnerable to institutional intervention.

The path forward is therefore neither imitation nor dismissal. Hungary shows that entrenched systems can be challenged when political fatigue converges with credible alternatives. Türkiye, however, demands a broader coalition of narratives, actors and strategies capable of navigating a more complex political terrain.

The real question is not whether what worked in Hungary can work in Türkiye. It is whether Türkiye’s opposition can construct its own version of that success, one that reflects its realities rather than replicating another country’s moment.

—

Macaristan’da işe yarayan Türkiye’de de işe yarar mı?

Macaristan'daki muhalefet başarısı, yerleşik sistemlerin güvenilirlik, anlatı hâkimiyeti ve seçmen güveniyle sarsılabileceğini gösterdi. Ancak Türkiye'nin daha derin kutuplaşması, hukuki baskıları ve kurumsal asimetrisi, daha karmaşık ve yerel dinamiklere dayalı bir stratejiyi zorunlu kılıyor.

Yusuf Kanlı

Macaristan'da 12 Nisan seçimleri, Türkiye'de kaçınılmaz bir soruyu yeniden gündeme taşıdı: Yıllar içinde kurumları, medyayı ve siyasi dili kendi kalıbına göre şekillendirmiş bir sistem sandıkta geri döndürülebilir mi? Macaristan örneği bunun mümkün olduğunu gösteriyor, ancak basit bir muhalefet birliği ya da ideolojik karşıtlıkla değil, çok daha özgül koşullar altında. Péter Magyar'ın yükselişi ve Viktor Orbán'ın belirleyici yenilgisi, klasik bir koalisyon modelinden doğmadı. Bu sonuç, siyasi dilin, liderlik tarzının ve seçmen psikolojisinin yeniden kurgulanmasının ürünüydü.

İlk bakışta benzerlikler var. Türkiye'de Mart 2024 yerel seçimlerinde Cumhuriyet Halk Partisi (CHP), onlarca yıl sonra ilk kez ülke genelinde birinci parti oldu; büyükşehirleri kazandı ve kentsel alanda güçlü bir siyasi zemin oluşturdu. Ancak bu tablo, aynı anda giderek sertleşen bir siyasi iklim içinde şekillendi. Aralarında İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı'nın da bulunduğu yaklaşık üç düzine muhalefet belediye başkanı bugün cezaevinde. Ölçeği birçok Avrupa ülkesini geride bırakan bir metropolün seçilmiş yönetiminin bu şekilde devre dışı bırakılması, yalnızca bir yerel yönetim meselesi değil, sistemsal bir tartışmadır. Bunun ötesinde, çok sayıda belediye kayyumlar ya da görevlendirilmiş başkan vekilleri tarafından yönetiliyor. Bu durum, seçimle elde edilen kazanımların hukuki ve idari baskılar karşısında ne kadar kalıcı olabileceği sorusunu doğrudan gündeme getiriyor.

Bu nedenle Macaristan örneği, aynı anda hem ilham verici hem de uyarıcıdır.

Tabanı yabancılaştırmadan anlatıyı geri almak

Macaristan'da belirleyici olan yalnızca muhalefetin birleşmesi değildi; anlatının kırılmasıydı. Magyar, Orbán'a ideolojik marjınlerden saldırmadı. Tam tersine, onun kurduğu kültürel ve ideolojik alanın içine girerek siyaset yaptı. Üslup olarak muhafazakâr, ton olarak milli, içerik olarak reformistti. Böylece Orbán'ın vatanseverlik ve kimlik üzerindeki tekeline kırdı.

Türkiye için çıkarılacak en kritik ders burada. Muhalefetin başarısı yalnızca otoriter eğilimleri eleştirmekle gelmez. Asıl mesele, seçmeni yabancılaştırmayan bir dil kurabilmektir. Macar seçmene kimliğini terk etmesi söylenmedi. Ona, bu kimliğin giderek yolsuzluk ve durağanlıkla anılan bir sistem tarafından istismar edilip edilmediği soruldu.

Türkiye'de muhalefet bu dengeyi kurmakta hâlâ zorlanıyor. Çoğu zaman ya teknik eleştiri ile sınırlı kalıyor ya da moral üstünlük iddiasına yaslanıyor. Oysa Macaristan örneği şunu gösteriyor: Seçmen, değişime destek verirken kendisine ihanet etmediğini hissettiğinde siyasi kırılma mümkün hale gelir.

Kurumsal eleştiriden gündelik hayata

Macaristan'da bir diğer belirleyici unsur, soyut yönetim sorunlarının günlük hayatın gerçekliğine tercüme edilmesi idi. Hukukun üstünlüğü ya da medya özgürlüğü gibi başlıklar tek başına seçmeni harekete geçirmez. Ancak ekonomik sıkıntı, eşitsizlik ve kamu hizmetlerindeki gerilemeyle ilişkilendirildiğinde siyasi karşılık bulur.

Macar muhalefeti, yolsuzluğu yalnızca bir etik sorun olarak değil, doğrudan ekonomik sonuçları olan bir yapı olarak anlattı. Bloke edilen Avrupa Birliği fonları, zayıflayan ekonomik performans ve düşen yaşam standartları bu anlatının parçası haline getirildi. Verilen mesaj açıktı: Yönetim hatalarının bir bedeli var ve bu bedeli toplum ödüyor.

Türkiye’de de benzer bir zemin mevcut. Enflasyon, konut krizi, genç işsizliği ve liyakat algısındaki aşınma geniş bir ekonomik sıkışmışlık duygusu yaratmış durumda. Ancak muhalefet bu sorunları her zaman sistemsel bir çerçeveye oturtmakta başarılı olamıyor. Macaristan deneyimi, yönetim eleştirisinin gündelik hayatın hikâyesine dönüştüğünde siyasallaştığını gösteriyor.

Liderlik, momentum ve ittifakların sınırı

Magyar’ın başarısı aynı zamanda liderliğin birleştirici gücünü de ortaya koydu. Parçalı bir muhalefet görüntüsü yerine, dinamik bir siyasi momentumu temsil eden tekil bir figür öne çıktı. Bu durum, Türkiye’nin 2023 cumhurbaşkanlığı seçimlerindeki deneyimiyle çarpıcı bir tezat oluşturuyor. Geniş ittifaklar kurulmuş olsa da gerekli duygusal momentum üretilmedi.

Ancak burada dikkatli olmak gerekir. Türkiye’nin toplumsal yapısı Macaristan’dan çok daha karmaşık. Etnik kimlik, laik-muhafazakâr ayrımı, göç meselesi ve bölgesel eşitsizlikler siyaseti çok katmanlı hale getiriyor. Tek bir lider modelinin hem fırsat hem de risk barındırdığı açık.

2024 yerel seçimleri bu konuda kısmi bir karşı örnek sundu. İstanbul ve Ankara gibi şehirlerde güçlü yerel yönetim performansına sahip adaylar, geleneksel sınırları aşabildi. Bu da liderliğin önemli olduğunu, ancak bunun kişisel karizmadan ziyade performans ve kurumsal güvenle desteklenmesi gerektiğini ortaya koyuyor.

Korku, güven ve çıkış yolu

Macaristan’da daha az görünür ama kritik bir unsur da korkunun azaltılmasıydı. Uzun süreli iktidarlar çoğu zaman değişimi risk olarak sunar. Orbán yönetimi de dış tehditlerden iç istikrarsızlığa kadar geniş bir korku çerçevesi kurmuştu.

Magyar bu korkuları doğrudan reddetmedi. Onları yeniden konumlandırdı. Asıl riskin mevcut sistemin sürmesi olduğunu savundu. Bu yaklaşım, seçmenin değişimi düşünmesini kolaylaştırdı.

Türkiye’de bu dinamik daha da güçlü. Güvenlik kaygıları, bölgesel gelişmeler ve tarihsel deneyimler seçmen davranışını derinden etkiliyor. Birçok vatandaş için siyasi tercih yalnızca bir tercih değil, aynı zamanda bir risk değerlendirmesidir.

Bu nedenle etkili bir muhalefet stratejisi, iktidar seçmeni için “güvenli bir çıkış” yolu sunmak zorundadır. İstikrarın korunacağını, ancak yönetimin değişeceğini anlatabilmelidir. Bu güven sağlanmadan memnuniyetsizlik tek başına siyasi dönüşüme yetmez.

Kurumsal baskı ve seçim zaferinin sınırları

Macaristan ile Türkiye arasındaki en temel fark, seçim sonrası ortamda ortaya çıkıyor. Macaristan'da muhalefetin zaferi doğrudan parlamenter güce dönüştü. Türkiye'de ise yerel seçim başarısı her zaman yönetsel süreklilik anlamına gelmiyor.

Seçilmiş belediye başkanlarının tutuklanması, kayyum atamaları ve muhalif aktörlere yönelik hukuki baskılar, seçmen davranışının ötesinde yapısal bir sınırlamaya işaret ediyor. Bu durum bir paradoks yaratıyor: Muhalefet kazansa bile, kazandığını korumak zorunda kalıyor.

Bu gerçeklik, Macaristan modelinin doğrudan uygulanmasını zorlaştırıyor. Seçim momentumu tek başına yeterli değil. Hukuki hazırlık, kurumsal dayanıklılık ve sürekli toplumsal meşruiyetle desteklenmek zorunda.

Macaristan modeli uyarlanabilir mi?

Macaristan deneyimi bir reçete değil, bir çerçeve sunuyor. Anlatı hâkimiyeti, liderlik güvenilirliği, seçmen güveni, ekonomik çerçeveleme ve örgütsel disiplin bu çerçevenin temel unsurlarıdır. Ancak bu unsurlar Türkiye'de ancak ciddi bir uyarlamayla karşılık bulabilir.

Türkiye muhalefetinin önemli bir avantajı var: Büyükşehirlerde kanıtlanmış yönetim kapasitesi. Bu doğru kullanıldığında ulusal ölçekte bir güven zemini oluşturabilir. Ancak bu avantajın kurumsal müdahaleler karşısında kırılma olduğu da açık.

Sonuç olarak yol, ne taklit ne de reddidir. Macaristan, yerleşik sistemlerin yıpranma, ekonomik baskı ve güvenilir alternatiflerin kesiştiği noktada değişebileceğini gösteriyor. Türkiye ise daha karmaşık bir siyasi denklem içinde, daha geniş bir anlatı, aktör ve strateji setine ihtiyaç duyuyor.

Asıl mesele, Macaristan'da işe yarayanın Türkiye'de işe yarayıp yaramayacağı değil. Türkiye muhalefetinin, kendi gerçekliğine uygun bir başarı modelini kurup kuramayacağıdır.